

Javuló üzleti helyzet, optimista, de bizonytalan várakozások – Az MKIK GVI 2021. októberi féléves konjunktúrafelvételének eredményei

Az MKIK GVI októberi vállalati konjunktúravizsgálata 2214 vállalkozás vezetőjének válaszain alapul. Az adatfelvétel október 1. és 31. között zajlott, ebben az időszakban a koronavírus-járvány első három hulláma folyamán bevezetett, lényegesebb járványügyi korlátozások már nem voltak érvényben. Az MKIK GVI konjunktúravizsgálatának célja a vállalatvezetők aktuális, rövid távú üzleti várakozásainak feltérképezése, amely az adatfelvétel idején rendelkezésre álló információkra és a vállalkozók szubjektív helyzetértékelésére támaszkodik.

Az eredmények szerint a Konjunktúramutató értéke 2021 októberében +38 ponton áll. A mutató a felmérés 1998-as kezdete óta a legalacsonyabb értéket jelentő 2020. áprilisi -25 pontról tehát másfél év alatt lényegében vissza emelkedett a koronavírus-járvány kitörését megelőző utolsó, 2019. októberi adatfelvétel során tapasztalt értékére (+40 pont).

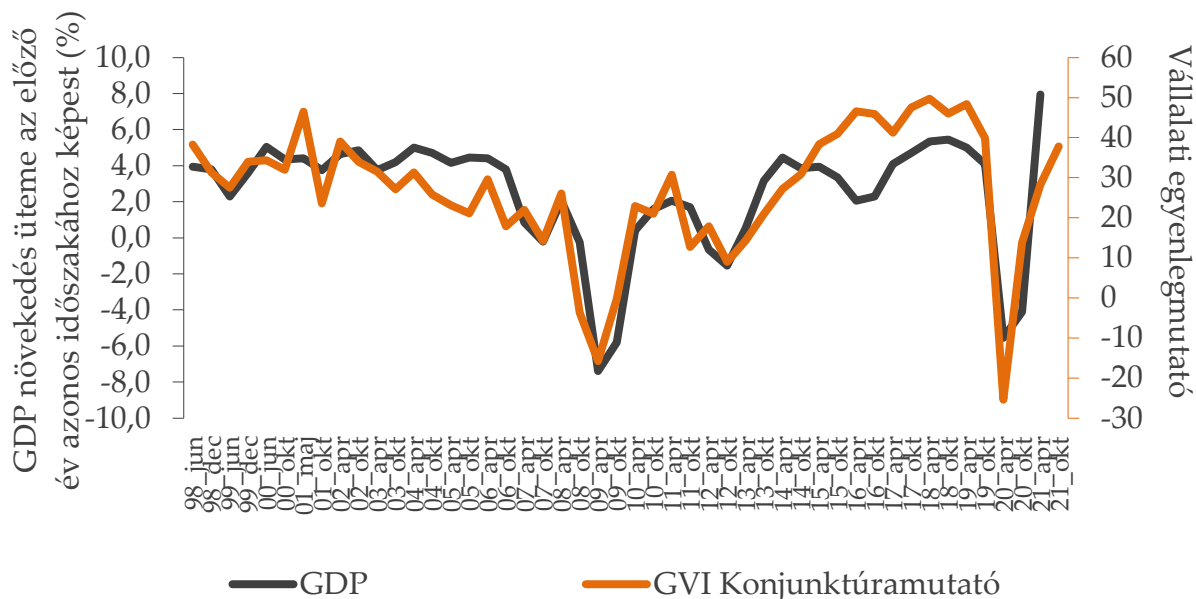
A bizonytalansági mutató értéke csökkent 2021 áprilisához képest, jelenleg 52 ponton áll. Ez arra utal, hogy a magyar vállalkozások helyzetértékelése egyöntetűbbé vált a korábbiakhoz képest, ugyanakkor továbbra is polarizált, azaz a vállalkozások helyzetértékelésében jelentős különbségek tapasztalhatóak vállalati kategóriák szerint.

A GVI Konjunktúramutató alakulása vállalati jellemzők szerint

A Konjunktúramutató értéke a kereskedelmi (+45 pont) cégek esetében a legmagasabb, a feldolgozóipari vállalatok körében +42 ponton, az építőipari cégek esetében +40 ponton, míg a szolgáltatást nyújtó cégek körében +30 ponton áll. A legjelentősebb

elmozdulás az előző félévhez képest a kereskedelmi cégek esetében következett be, ahol 16 ponttal nőtt a mutató értéke áprilishoz viszonyítva. A szolgáltató cégek körében 10, az iparban 9, az építőiparban pedig 5 pontos emelkedés tapasztalható április óta.

1. ábra: A GDP és a GVI Konjunktúramutató alakulása

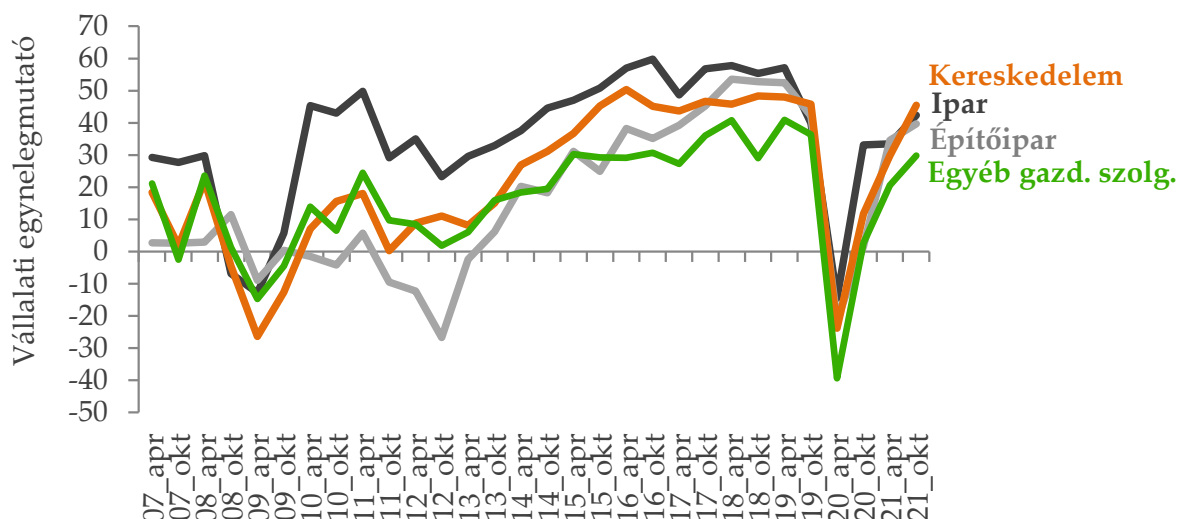

	2019. okt.	2020. ápr.	2020. okt.	2021. ápr.	2021. okt.
GDP	4,1	-5,6	-4,1	7,9	
GVI Konjunktúramutató	39,9	-25,5	13,7	28,2	37,8

Forrás: KSH, GVI 2021

Megjegyzés: GDP adatok – szezonálisan és naptári hatással kiigazított, kiegyensúlyozott adatokból számolt, féléves növekedési ütemek, előző év azonos időszaka = 0; GDP bal oldali tengely; GVI Konjunktúramutató: jobb oldali tengely

2. ábra: A GVI Konjunktúramutató gazdasági ág szerint

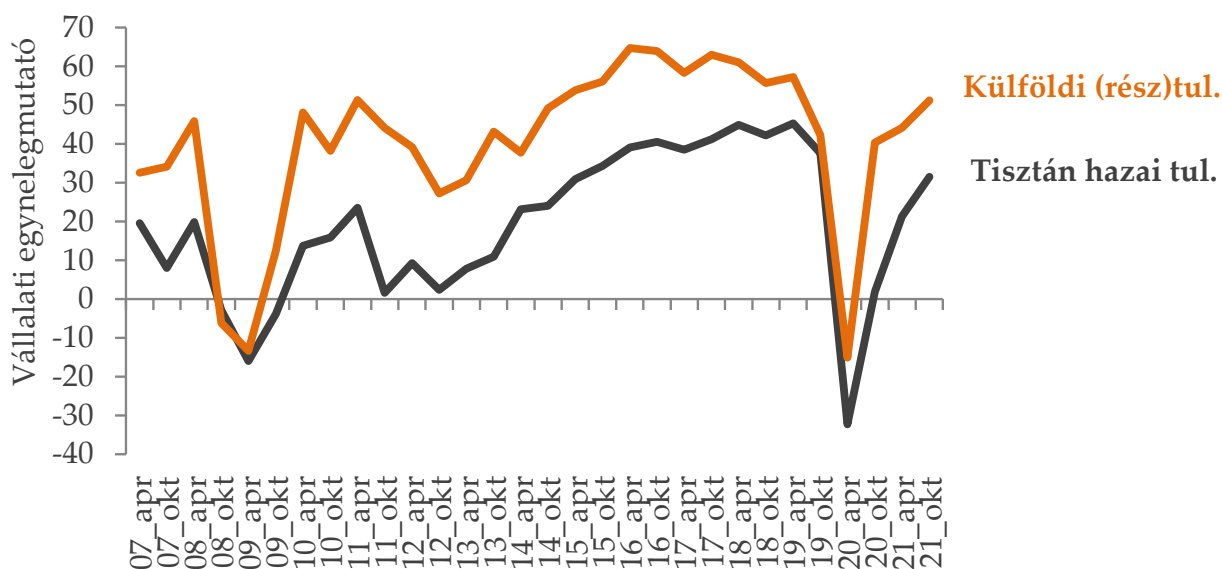
Forrás: GVI 2021

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

A cégeket tulajdonszerkezetük alapján vizsgálva azt láthatjuk, hogy a Konjunktúramutató értéke a külföldi (rész)tulajdonban (+51 pont) álló vállalkozások körében magasabb, a tisztán hazai tulajdonban lévő cégekhez képest (+32 pont). Az előző félévhez viszonyítva a külföldi (rész)tulajdonban lévő cégek esetében 7 ponttal, a tisztán hazai tulajdonú vállalkozások körében pedig 10 ponttal nőtt a Konjunktúramutató értéke.

Exporttevékenység szerint a nem exportáló (+30 pont) cégek között alacsonyabb a Konjunktúramutató értéke, mint a részben exportálók (+44 pont) és a döntően exportálók esetében (+50 pont). A nem exportáló cégek kategóriájában 14 ponttal, a döntően exportáló vállalkozások körében 7 ponttal, a részben exportáló vállalatok esetében pedig 6 ponttal emelkedett a mutató értéke az előző félévhez képest.

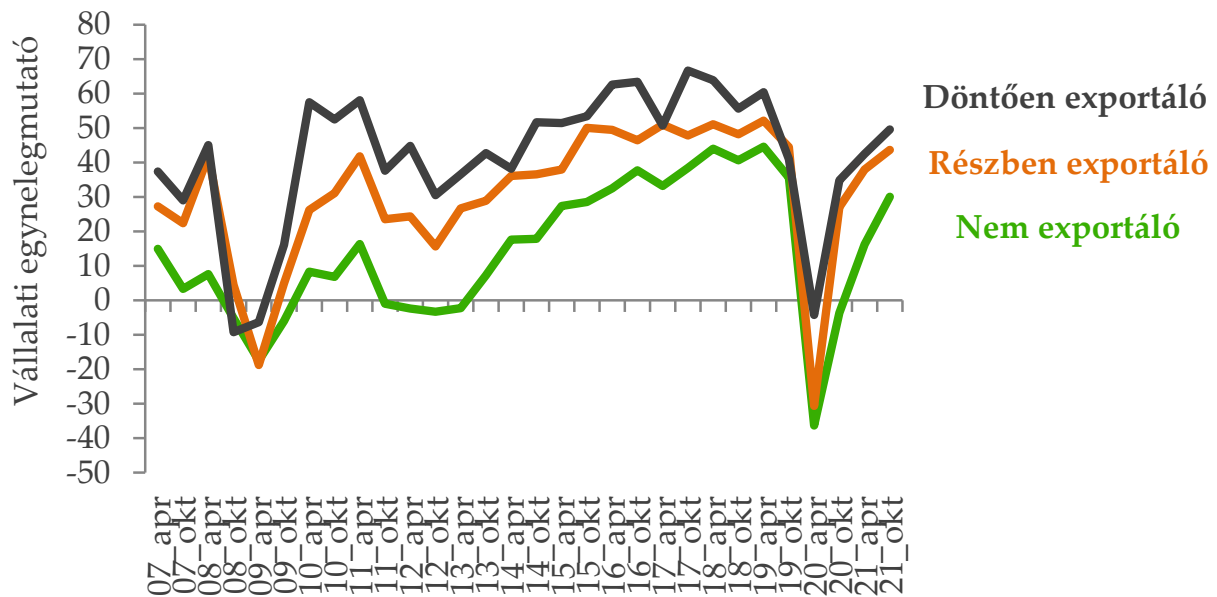
3. ábra: A GVI Konjunktúramutató tulajdonszerkezet szerint

Forrás: GVI 2021

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

4. ábra: A GVI Konjunktúramutató exporttevékenység szerint

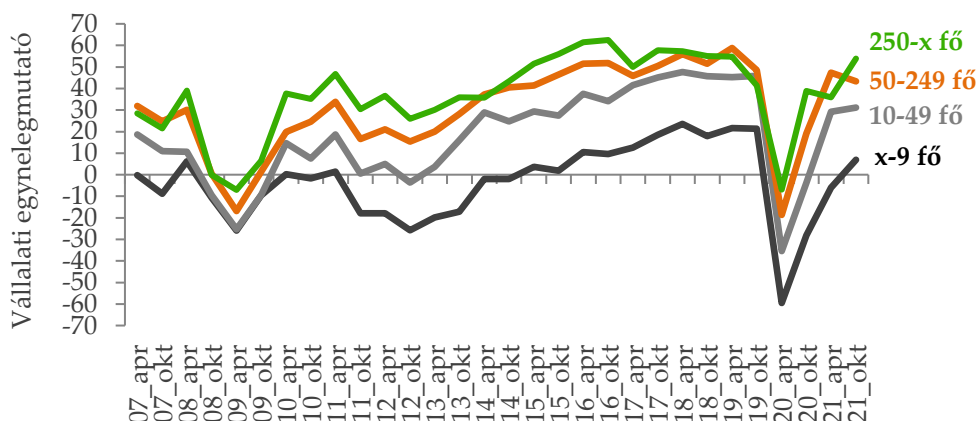
Forrás: GVI 2021

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

A cégméret szerinti elemzés azt mutatja, hogy az 50–249 főt foglalkoztató középvallalatok kivételével az összes létszámkategóriában javultak a cégek várakozásai. A Konjunktúramutató értéke a 10 főnél kisebb vállalatok körében +7 pont, a 10–49 fős kategóriában +31 pont, az 50–249 fős csoportban +43 pont, a legnagyobb, 250 főnél

nagyobb létszámmal működő cégek esetében pedig +54 pont. A 50–249 fős cégek körében az elmúlt fél év során 4 ponttal csökkent, a legnagyobb vállalatok esetében viszont 18, a 10 fő alatti cégek körében 13, 10–49 fős kategóriában pedig 2 ponttal emelkedett a Konjunktúramutató értéke áprilishoz képest.

5. ábra: A GVI Konjunktúramutató létszámkategória szerint

Forrás: GVI 2021

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

Az üzleti klíma javulását leginkább a nagyvállalatok, a kereskedelmi cégek, a nem exportáló vállalatok és a 10 főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató mikrovállalkozások jelzik. A koronavírus-járvány első hulláma által előidézett általános visszaesést követően ezen cégek kilábalása az üzleti várakozások tekintetében 2021 első félévében kezdődött el, majd az év második felében is folytatódott. Az exportorientált, külföldi (rész)tulajdonban lévő, nagyobb méretű vállalatok válságból való kilábalása már 2020 második félévében megkezdődött, majd kisebb mértékben 2021-ben is folytatódott. Jelenleg egyetlen vállalati szegmensben sem tapasztalhatóak recessziós várakozások, ugyanakkor a kis- és középállalkozások

kategóriáiban (10–249 fő közötti foglalkoztatotti létszámmal rendelkező cégek esetén) áprilishoz képest nem folytatódott a többi szegmensben továbbra is tapasztalható, jelentősen javuló tendencia.

A koronavírus-járványt megelőző, 2018–2019-es időszak adataihoz képest a Konjunktúramutató értéke a legtöbb kategóriában továbbra is alacsonyabb, de egyre inkább megközelíti a járvány előtt tapasztalható szintet. Kivételt jelentenek a döntően exportáló, az ipari, a külföldi (rész)tulajdonban lévő cégek, illetve a nagyvállalatok, amelyek esetében a Konjunktúramutató 2021. októberi értéke meghaladja a járvány előtti utolsó, 2019. októberi adatfelvétel során mért értéket.

Az Európai Unió és az euróövezet gazdasági helyzetére vonatkozó előrejelzések

A magyar gazdaságra jelentős mértékben hat az Európai Unió többi országának gazdasága, mivel Magyarország külkereskedelmi kapcsolatait tekintve ezen országok jelentik a legfontosabb partnereket – az alábbiakban az Európai Bizottság és különböző gazdaságkutató intézetek európai gazdaságra (EU 27, eurózána) vonatkozó előrejelzéseit foglaljuk össze.

1. tábla: Az elemzésben bemutatott gazdasági előrejelzések

Előrejelző szervezet	Földrajzi térség	Hivatkozott indikátorok
Európai Bizottság	EU-27, eurózána	GDP, munkanélküliség, infláció, államadósság, államháztartási hiány
OECD	eurózána	GDP, munkanélküliség
IMF	EU-27, eurózána	GDP
Kopint-Tárki	EU-27, eurózána	GDP, munkanélküliség, államháztartási hiány

Az idei évre vonatkozó legfrissebb előrejelzések a tavaszi és nyári prognózisokhoz képest kevésbé széttartók, minden szervezet egyetért abban, hogy 2021-ben újra növekedési pályára állnak a gazdaságok. Ugyanakkor többségük megemlíti, hogy kockázatot jelent a járvány további alakulása (kiváltképpen az új mutációk megjelenése), a magas infláció és az energiaárak emelkedése.

Miután az Európai Unió és az euróövezet gazdasága 2013 és 2019 között megszakítás nélkül növekedett, 2020-ban az uniós és a globális gazdaságra is hatalmas csapást mért a koronavírus-járvány. Az európai gazdaságot az év első felében történelmi visszaesés érte a járvány megfékezése érdekében hozott korlátozások miatt, és bár a harmadik

negyedévet (2020 nyarán) gazdasági fellendülés jellemezte, az őszi második hullám újra komoly zavarokat idézett elő, így ismét recesszióba fordult a kontinens gazdasága. 2020 végén, 2021 elején a visszaesés mértéke már kisebb volt, mint a járvány kitörésekor, mivel a vállalatok és a háztartások ekkor már sikerebben alkalmazkodtak a világgjárvány okozta korlátokhoz, a gazdasági kihívások kezeléséhez pedig jellemzően erős kormányzati segítséget is kaptak. Az **Európai Bizottság** 2021. őszi gazdasági előrejelzése¹ kiemelte, hogy 2021 első félévében felülmúlta a várakozásokat a gazdasági fellendülés mértéke, a növekedés pedig nyáron is töretlen maradt, így a harmadik negyedévre az unió

¹ [https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-](https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/autumn-2021-economic-forecast_en)

[forecasts/autumn-2021-economic-forecast_en](https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/autumn-2021-economic-forecast_en) (utolsó letöltés: 2021.11.11.)

gazdasági teljesítménye lényegében elérte a válság előtti szintet.

2021 második félévében nehézséget jelent ugyanakkor, hogy a globális kereslet szintjének és összetételének ingadozásával a kínálati oldal nem képes lépést tartani, ami számos iparágban nyersanyaghiányt idéz(ett) elő, a megugró energiaárak, elsősorban a földgázé és a villamosenergiaé pedig rövidtávon várhatóan szintén tompítják a növekedési lendületet. A mindeközben erősödő munkaerőhiány és a koronavírus-járvány negyedik hulláma miatt bevezetett újbóli lokális korlátozások szintén további fennakadásokat eredményezhetnek.

Mindezek figyelembevételével a Bizottság úgy véli, hogy a gazdasági fellendülés üteme mind az EU 27 tagállamában (5 százalék, legkevesbé Németorszáigé 2,7 százalékkal, legjelentősebben pedig Írorszáigé 14,6 százalékkal), mind az euróövezetben (5 százalék) beindul 2021-ben, aminek a mértéke bár még mindig jelentősen elmarad a tavaly tavaszi előrejelzés optimista forgatókönyvétől (6,1-6,3 százalék), de erősebb fellendülést jelentene a 2020 őszén (3,3-4,2 százalék), a 2021 tavaszán (4,2-4,3 százalék) és a 2021 nyarán (4,8-4,8 százalék) vártnál is. A keresletbővülés és a korlátozott kapacitások a kínálati oldalon, az energia- és nyersanyagárak ugrásszerű emelkedése, valamint az egyes iparágakban jelentkező anyaghiány ugyanakkor felfelé nyomják a harmonizált fogyasztói árindex (HICP) alapján mért inflációt, amely a 2020. évi 0,7 százalékról 2021-ben 2,6 százalékra emelkedhet, 2022-ben 2,5 százalékon stagnálhat, 2023-ban pedig 1,6 százalékra mérséklődhet. A Bizottság inflációs várakozásai tehát az idei évre 0,4 százalékponttal, a jövő évre pedig 0,9

százalékponttal emelkedtek a nyári prognózishoz képest.

Az Európai Bizottság prognózisa szerint a tagállamok által hozott szakpolitikai intézkedések és az uniós szintű kezdeményezések együttesen segítettek enyhíteni a világjárvány munkaerőpiacokra gyakorolt hatását, mostanra pedig egyes ágazatokban újfent munkaerőhiány lépett fel. Az előrejelzés szerint az uniós munkanélküliségi ráta stagnálni fog: a 2020. évi 7,1 százalékról idén nem mozdul el, 2022-ben viszont 6,7 százalékra mérséklődhet, míg az euróövezet ennél 0,8 százalékponttal teljesíthet rosszabbul. Hozzá kell ugyanakkor tenni, hogy a koronavírus-járványt megelőző évek pozitív trendjének köszönhetően még így is el fog maradni a munkanélküliségi ráta a 2013-2017 közötti 9,9 százalékos uniós átlagtól.

A Bizottság szerint a vállalkozásoknak és a háztartásoknak nyújtott diszkrecionális állami támogatások alapvető szerepet játszottak a világjárvány gazdaságra gyakorolt hatásának enyhítésében, ugyanakkor jelentősen növelték a tagállamok összesített GDP-arányos államháztartási hiányát 2020-ban: a 2019-es 0,5 százalékról 6,9 százalékra. 2021-ben ez csak csekély mértékben, a GDP 6,6 százalékára fog mérséklődni a háztartásoknak és a cégeknek nyújtott magas szintű támogatások miatt, de a gazdaság fellendülésével párhuzamosan 2022-ben 3,6 százalékra, 2023-ban pedig 2,3 százalékra csökkenhet. Az összesített államadósság az EU-ban idén várhatóan eléri a GDP 92,1 százalékát (a 2020-as 91,8 százalék után), az előrejelzés szerint pedig a következő két évben csak mérsékelten csökken majd: 2022-ben 90 százalékra, 2023-ban pedig 89,1 százalékra.

A Bizottság jelentése ugyanakkor kiemelte, hogy bár a világvárvány gazdasági tevékenységre gyakorolt hatása jelentősen gyengült, a COVID-19-et még nem sikerült legyőzni, és a fellendülés az EU-n belül és kívül egyaránt erősen függ annak alakulásától. A közelmúltban több országban tapasztalt újabb járványhullám a gazdasági tevékenységre kiható korlátozások ismételt bevezetéséhez vezethetnek, különösen azokban a tagállamokban, ahol viszonylag alacsony az oltottsági arány.

Az OECD tavaly júniusban egy második járványhullám esetén 11,5 százalékos zsugorodást prognosztizált az eurózónára vonatkozóan a 2020-as évre, ami – még a harmadik hullám ellenére is – túlzottan pesszimista becslésnek minősült (-6,5 százalék). Ezzel együtt is elmaradt a G20-országok, az OECD-országok és a világ gazdaság átlagától (-3,1, -4,7, illetve -3,4 százalék), az utóbbi egyébként a legnagyobb visszaesést mutatja a II. világháború óta. A szervezet decemberi előrejelzése² 5,2 százalékos GDP-növekedést jósol az

eurózónának az idei évre és 4,3 százalékosat 2022-re, ami 0,1, illetve 0,3 százalékponttal alacsonyabb a szeptemberi prognózisnál. Az OECD szerint a növekedés motorja a háztartások fogyasztásának növekedése és a helyreállítási alapokból finanszírozott beruházások lesznek. Emellett ugyanakkor a szervezet módosította a korábbi inflációs előrejelzését is, az eurózónára vonatkozóan a korábbi 2,1 százalékosat 2,4 százalékra emelte.

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) 2021-ben az eurózónában 5 százalékos, az EU egészében 5,1 százalékos növekedéssel számol, ami 0,6-0,7 százalékponttal magasabb a nyári prognózisánál. A szervezet úgy véli, 2022-ben csökkenni fog a növekedés mértéke, 4,3-4,4 százalékra.³

A Kopint-Tárki Konjunktúrakutató Intézet Zrt. 2021. októberi konjunktúrajelentésének GDP-előrejelzése⁴ az idei évre az euróövezetnek és az EU 27 tagállamának egyaránt 5 százalékosat meghaladó bővülést várja, hozzátéve, hogy mind a külső, mind a belső lefelé mutató kockázatok jelentősek.

2. tábla: Az EU 27 tagállamára és az eurózónára vonatkozó 2021-es GDP-előrejelzések

Előrejelző szervezet	EU 27	Eurózóna
Európai Bizottság	5%	5%
OECD	--	5,3%
IMF	5,1%	5%
Kopint-Tárki	>5%	>5%

² <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/66c5ac2c-en.pdf?expires=1638540854&id=id&accname=guest&checksum=5A380FEED8926C246F8038636A7EC201>

(utolsó letöltés: 2021.12.03.)

³

<https://www.imf.org/external/datamapper/NGDP>

RPCH@WEO/EURO/EU (utolsó letöltés: 2021.11.23.)

⁴ https://kopint-tarki.hu/wp-content/uploads/2021/10/Konjunkturajelentes_2021_3.pdf (utolsó letöltés: 2021.11.23.)

Kapacitáskihasználtság, a koronavírus-járvány okozta nehézségek és a gazdasági helyzetre vonatkozó percepciók – 2021. október

Az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (GVI) elemzésében a koronavírus-járvány hazai vállalkozásokra gyakorolt gazdasági hatásait vizsgálja a gazdasági helyzet különböző aspektusainak vállalatvezetői percepciója szempontjából. Az elemzésünkben szereplő adatok a GVI legutóbbi féléves konjunktúrafelvételéből származnak, mely során 2 214 hazai vállalkozást kérdeztünk meg az érintett témákban. A legutóbbi adatfelvétel október 1. és 31. között zajlott, a koronavírus-járvány negyedik hullámának felfutása idején, de ebben az időszakban a koronavírus-járvány első három hulláma folyamán bevezetett, lényegesebb járványügyi korlátozások már nem voltak érvényben.

A vállalkozók 2021 októberében átlagosan 81 százalékos kapacitáskihasználtságról számoltak be, amely lényegében a koronavírus-járvány miatt bevezetett intézkedéseket megelőző átlagos kapacitáskihasználtsággal (2020. I. negyedév: 82 százalék), és 4 százalékpontos emelkedést jelent 2021 első negyedévéhez – a harmadik járványhullám miatt bevezetett szigorítások időszakához – viszonyítva. 2021. októberében a válaszadó vállalkozások harmada (31 százalék) számolt be a válság kezdetéhez képest megnövekedett kapacitáskihasználtságról (tehát javult azóta a helyzetük), további 43 százalékuk pedig változatlan kapacitáskihasználtsággal működik. 26 százalékuk nyilatkozott úgy, hogy 2021 októberében alacsonyabb kapacitáskihasználtság mellett működött, mint a válság kezdetén (tehát romlott azóta a helyzetük),

túlnyomó részük 50 százalékpontosnál kisebb csökkenést jelzett (23 százalék).

A cégvezetők 17 százaléka 2021 októberében egyáltalán nem tapasztalt a koronavírus-járványnak betudható negatív hatásokat, legalább egy negatív tényezőt 83 százalékuk nevezett meg – ez utóbbi jelentősen alacsonyabb arány a 2020. októberi 92 százaléknál és a 2020. áprilisi 93 százaléknál. A legnagyobb arányban tapasztalt negatív hatásként az otthoni munkavégzés kivitelezhetetlenségét (39 százalék) jelölték meg a válaszadók, ezt követi sorrendben a szükséges munkaerő hiánya (37 százalék) és a csökkenő kereslet (29 százalék). Mindemellett jelentősen nőtt azon cégek aránya, amelyek a külföldről rendelt alapanyag hiánya miatt importhelyettesítésre kényszerültek (18 százalék).

1. ábra: A koronavírus-járvány negatív hatásai a hazai vállalkozások működésére 2021 októberében, 2021 áprilisában, 2020 októberében és 2020 áprilisában, N_{2021.október}=2050, N_{2021.április}=2621, N_{2020.október}=3142, N_{2020.április}=2881

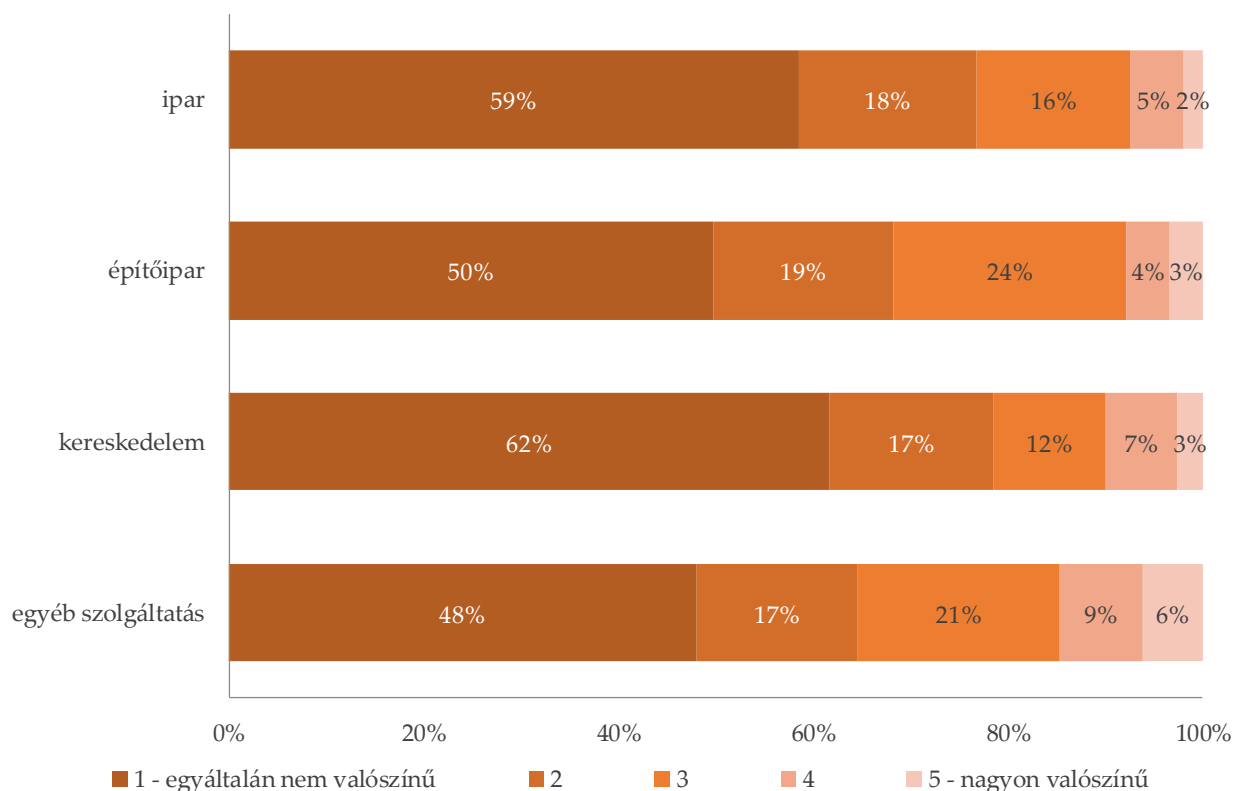
Forrás: GVI 2021

2021 októberében a vállalatvezetők közel fele (54 százalék) egyáltalán nem tartja valószínűnek versenytársai piaci kilépését a közeljövőben, míg mindössze 4 százalékuk tartja nagyon valószínűnek, hogy lesz olyan versenytársa, amely felfüggeszti tevékenységét. A szolgáltatások területén működő cégek vezetői nyilatkoztak arról a legnagyobb arányban (15 százalék), hogy inkább vagy nagyon valószínűnek tartják versenytársaik kilépését, ugyanez az arány a kereskedelemben 10 százalék, az építőiparban és az iparban 7-7 százalék. Az összes

megkérdezett átlagosan versenytársai 16 százalékának kilépését valószínűsíti.

Arra a kérdésre, hogyan ítéli meg a magyar gazdaság helyzetét 2021 májusa, a koronavírus-járvány harmadik hullámának lecsengése óta eltelt időszakban, a válaszadók 8 százaléka romló gazdasági helyzetről, 29 százaléka stagnáló, de bizonytalan gazdasági helyzetről, 47 százaléka javuló, de továbbra is bizonytalan gazdasági helyzetről, 16 százaléka pedig egyértelműen javuló gazdasági helyzetről számolt be.

2. ábra: Hazai vállalkozások ágazaton belüli percepciója a versenytársak tevékenységének felfüggesztésével/piaci kilépésével kapcsolatban, N=1880

Forrás: GVI 2021

3. ábra: A magyar gazdaság helyzete a 2021 májusa óta eltelt időszakban a hazai vállalkozások értékelése szerint, N=1632

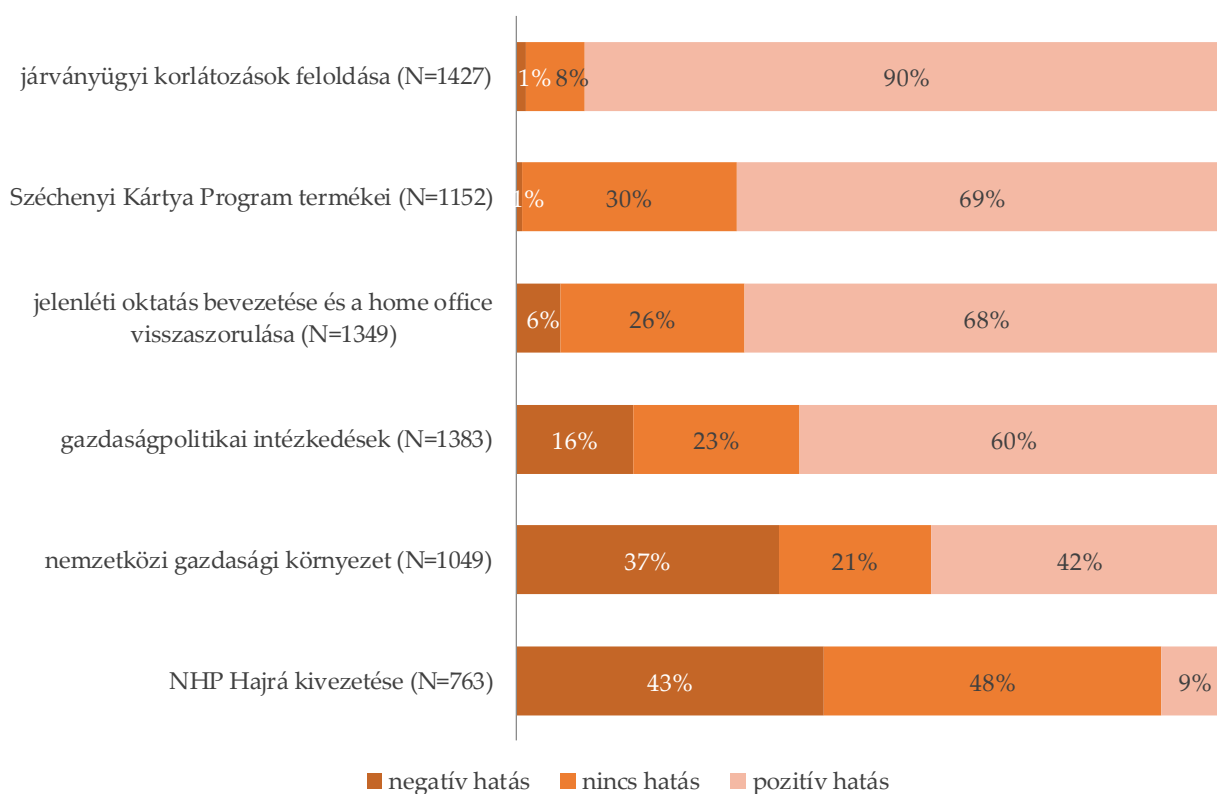

Forrás: GVI 2021

A járványügyi intézkedések megítélését tekintve elmondható, hogy a hazai vállalkozások **elsöprő többsége, 90 százaléka pozitívan értékelt a járványügyi korlátozások feloldását**, valamivel több mint kétharmaduk hasonlóan vélekedett a Széchenyi Kártya program termékeiről (69 százalék), valamint a jelenléti oktatás bevezetéséről és a home office visszaszorulásáról (68 százalék), de többségben

voltak azok is, akik a gazdaságpolitikai intézkedések pozitív hatását emelték ki (60 százalék). A nemzetközi gazdasági környezetet majdnem annyian értékelték negatívan (37 százalék), mint pozitívan (42 százalék), **az NHP Hajrá kivezetésének viszont egyértelműen negatív a percepciója** (43 százalék, szemben a 9 százaléknyi pozitív értékeléssel).

4. ábra: A magyar gazdasági környezetre hatást gyakorló tényezők értékelése a hazai vállalkozások részéről, N=763-1427

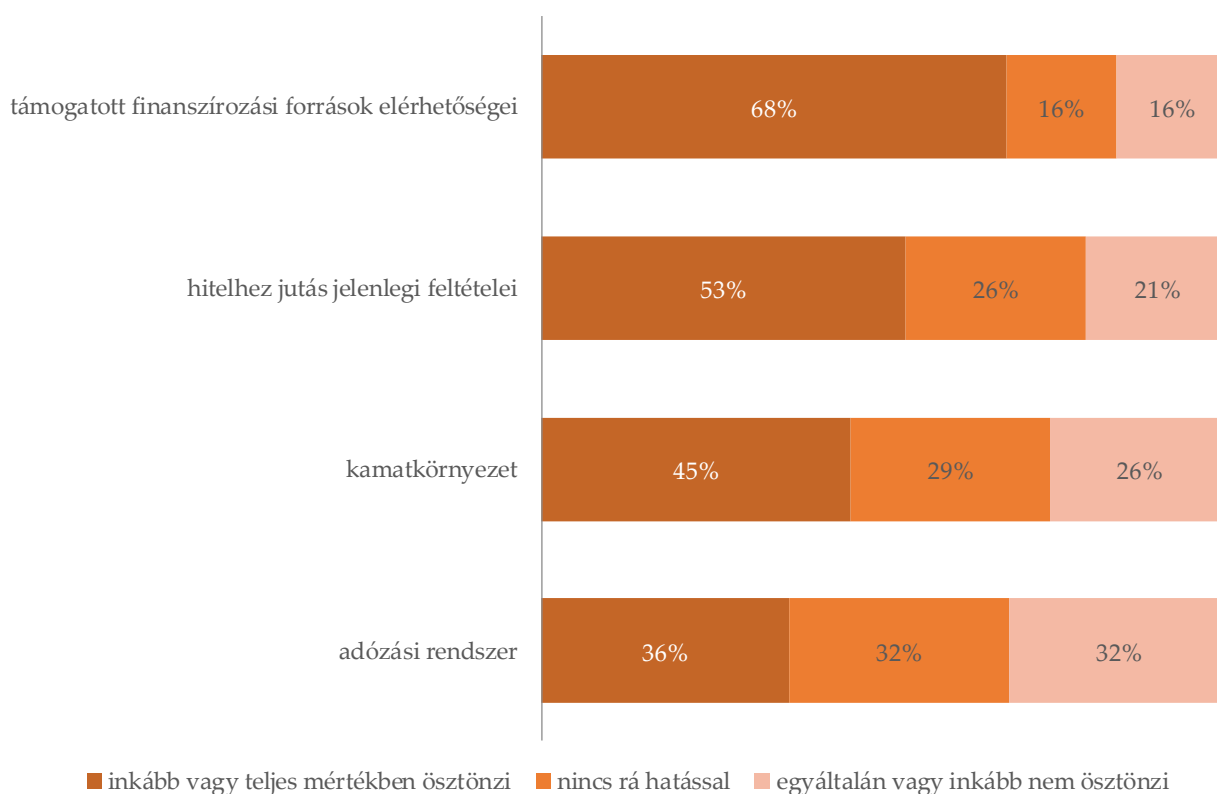
Forrás: GVI 2021

A 2022-ben várható nehézségeket illetően közel minden második cégvezető tart az ellátási láncok megszakadásától (47 százalék), harmaduk jelölte meg a további potenciális kijárási korlátozásokat (36 százalék), a változó fogyasztási szokásokat (36 százalék) és az utazási korlátozásokat (33 százalék), egyötödük pedig az otthoni munkavégzést (21 százalék). Az adósságok visszafizetésének nehézségét a válaszadók 13 százaléka jelölte meg.

Az adózási rendszer, a kamatkörnyezet, a hitelhez jutás jelenlegi feltételei és a támogatott finanszírozási források

elérhetősége kapcsán arra voltunk kíváncsiak, ezek milyen hatást gyakorolnak az új beruházások megvalósítására. A támogatott finanszírozási forrásokat a válaszadók mintegy kétharmada találta inkább vagy teljes mértékben ösztönzőnek (68 százalék), ugyanez az arány 53 százalék a hitelhez jutás jelenlegi feltételeinél, 45 százalék a kamatkörnyezetnél és 36 százalék az adózási rendszernél. A vállalkozások a felsorolt tényezők közül az adózási rendszer kapcsán jelezték a legnagyobb arányban, hogy egyáltalán vagy inkább nem ösztönzi a beruházásokat.

5. ábra: A hazai üzleti környezet egyes elemeinek hatása az új beruházások megvalósítására, N=1193-1262

Forrás: GVI 2021

Nemzetközi tendenciák

A termelési, fogyasztási és foglalkoztatási helyzet alakulása egyes, nemzetközileg fontos gazdaságokban, összehasonlítva a szakértői várakozásokkal és a megelőző időszakokkal.

		Vonatkozási időszak	Tényadat	Várakozások	Előző időszak
	Munkanélküliségi ráta	(november)	5,3%	5,3%	5,4%
Németország	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	(november)	57,4	57,6	57,6
	IFO üzleti bizalmi index ¹	(november)	96,5	94,2	97,7
Franciaország	INSEE üzleti bizalmi index ²	(november)	113,5		112,4
	Munkanélküliségi ráta	(november)	4,2%	4,5%	4,6%
USA	CB fogyasztói bizalmi index	(november)	109,5	111,0	111,6
	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	(november)	59,1	59,0	58,4
Kína	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	(november)	50,1	49,6	49,2

¹ <https://www.ifo.de/en/survey/ifo-business-climate-index>

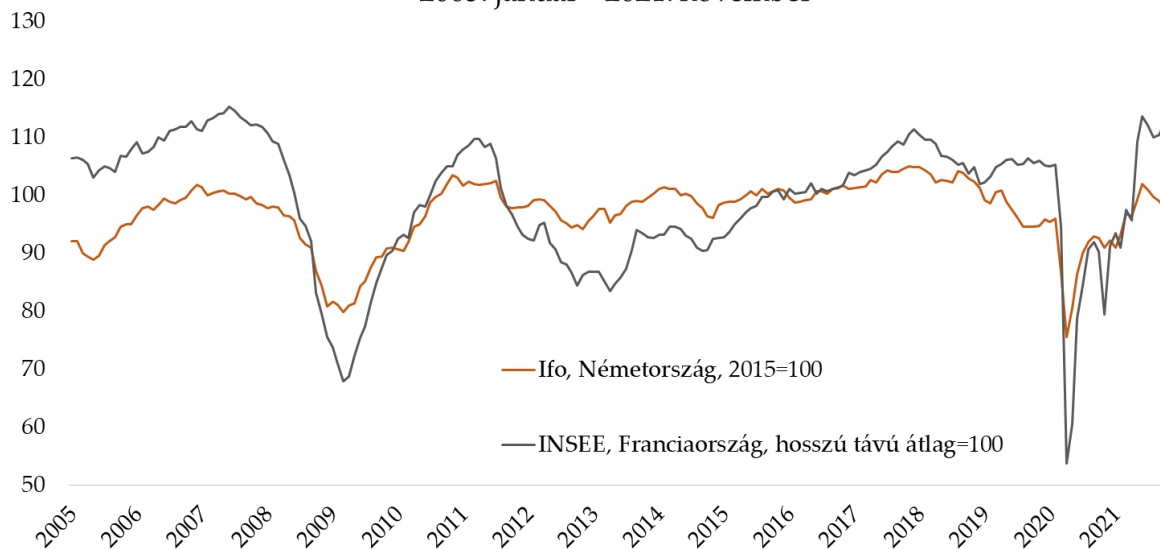
² <http://www.insee.fr/en/themes/indicateur.asp?id=105>

További adatok forrása: <https://www.bloomberg.com/markets/economic-calendar>

Németországban az IFO üzleti bizalmi index értéke csökkent októberhez képest. A feldolgozóipari beszerzési menedzserindex (PMI) az előző hónaphoz képest csökkent. Németországban a munkanélküliségi ráta kis mértékben javult. A franciaországi INSEE üzleti bizalmi index nőtt az előző hónaphoz képest. Az Egyesült Államokban a CB fogyasztói bizalmi index értéke csökkent az előző hónaphoz képest, és rosszabbul teljesített a vártnál. Az amerikai feldolgozóipari beszerzési menedzserindex értéke nőtt az októberihez viszonyítva. A munkanélküliségi ráta javult az előző hónaphoz képest. A kínai beszerzési index értéke nőtt az előző hónaphoz képest.

Üzleti bizalmi indexek alakulása hosszú távon

Az üzleti bizalom megítélése Németországban és Franciaországban, az Ifo és az INSEE vállalati konjunktúra-felmérései alapján, 2005. január - 2021. november

Forrás: www.ifo.de, www.insee.fr

Kapcsolat

Cím: MKIK GVI

1054 Budapest, Szabadság tér 7.

Tel: 235-05-84

e-mail: gvi@gvi.hu

Internet: <http://www.gvi.hu>

Készítette:

Bacsák Dániel elemző, GVI

Nábelek Fruzsina ügyvezető GVI

Tóth Katalin elemző GVI

Kutatásvezető:

Nábelek Fruzsina

ügyvezető, MKIK GVI

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az alábbiak szerint hivatkozzon:

MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató,

2021. november-december, Budapest,

2021-12-15